

5 SEM TDC DSE COM (CBCS) 501 (GR-I)

2024

(November)

COMMERCE

(Discipline Specific Elective)

(For Honours/Non-Honours)

Paper : DSE-501 (Group—I)

(Management Accounting)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. (a) Fill in the blanks : 1×4=4

- (i) Management Accounting provides information to the _____ so that to ensure proper decision-making.
- (ii) Issue of Preference Shares is a cash flow from _____ activities.

(iii) Fixed cost per unit _____ with increase in volume of production.

(iv) Flexible budget is a _____ budget.

(b) Write True or False/Fill in the blanks :

1×4=4

(i) Management Accounting and Financial Accounting are synonymous.

(ii) Selling Price is based on Marginal Cost + Contribution.

(iii) _____ Budget is the summary of all functional budgets.

(iv) Accounting Standard No. _____ deals with Cash Flow Statement.

2. Write short notes on any *four* of the following :

4×4=16

(a) Objectives of Management Accounting

(b) Flexible Budget

(c) Fund from operations

(d) Break-Even Analysis

(e) Statement of Sources and Applications of Fund

3. (a) Explain the characteristics of Management Accounting. What are its functions? 7+7=14

Or

(b) Discuss the tools and techniques of Management Accounting. Explain the relationship between Cost Accounting and Management Accounting. 8+6=14

4. (a) (i) What do you mean by Cash Flow Statement? Narrate the purposes of preparing a Cash Flow Statement.

(ii) Distinguish between Cash Flow Statement and Fund Flow Statement. 7+7=14

Or

(b) Following are the Balance Sheets of Reliance Ltd. as on 31st March, 2023 and 2024. Prepare a Statement of Cash Flow for the company : 14

Balance Sheets		
Capital & Liabilities	31.03.2023	31.03.2024
	(₹)	(₹)
Equity Share Capital	2,00,000	1,50,000
Preference Share Capital	35,000	50,000
Security Premium Reserve	30,000	—
Surplus A/c	38,500	(5,000)
15% Debentures	1,25,000	1,00,000

(4)

Capital & Liabilities	31.03.2023	31.03.2024
	(₹)	(₹)
Trade Payables	55,000	25,000
Provision for Depreciation	24,000	15,000
Provision for Doubtful Debts	8,000	5,000
	<u>5,15,500</u>	<u>3,40,000</u>
Assets		
Fixed Assets	2,50,000	1,00,000
Investment	22,500	20,000
Discount of Debentures	8,000	10,000
Inventories	1,00,000	75,000
Bills Receivable	25,000	85,000
Cash at Bank	1,10,000	50,000
	<u>5,15,500</u>	<u>3,40,000</u>

Additional Information :

- (i) Dividend paid during the year ₹ 18,000
- (ii) Investment Costing ₹ 5,000 was sold at a profit of 30%
- (iii) Fixed Assets Costing ₹ 10,000 (provision for depreciation being ₹ 4,000), were sold for ₹ 8,500
- (iv) Additional Debentures Amounting to ₹ 50,000 were issued at par on 1st August, 2023
- (v) Interest on Debentures has been paid regularly

P25/137

(Continued)

(5)

5. (a) Differentiate between Marginal Costing and Absorption Costing. Discuss the shortcomings of Marginal Costing. 8+6=14

Or

- (b) From the following information, determine—

- (i) Profit-Volume Ratio;
- (ii) Break-Even Point;
- (iii) Margin of Safety;
- (iv) if the selling price is reduced to ₹ 90 per unit, by how much the Margin of Safety is reduced : 14

	(₹)
Total Sales	3,60,000
Selling Price per unit	100
Variable Cost per unit	60
Fixed Cost	1,20,000

6. (a) Briefly explain different types of budgets prepared by a large business concern. Write a note on Budget Manual. 8+6=14

Or

- (b) A company is expecting to have ₹ 32,000 cash in hand on 1st April, 2024 and wants you to prepare a

P25/137

(Turn Over)

Cash Budget for the three months April to June of the same year. The following information is supplied to you : 14

Month	Sales (₹)	Purchases (₹)	Wages (₹)	Expenses (₹)
February	70,000	44,000	6,000	5,000
March	80,000	56,000	9,000	6,000
April	96,000	60,000	9,000	7,000
May	1,00,000	68,000	11,000	9,000
June	1,20,000	62,000	14,000	9,000

Other Information :

- Period of credit allowed by suppliers is 2 months
- 25% of sales is for cash and the period of credit allowed to customers is one month
- Delay in payment of wages and expenses is one month
- Income tax of ₹ 28,000 is to be paid in June 2024

[ASSAMESE VERSION]

1. (a) খালী ঠাই পূৰ কৰা : 1×4=4

- পৰিচালনা হিচাপকৰণে _____ ক উচিত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ বাবে তথ্য প্ৰদান কৰে।
- অগ্ৰাধিকাৰপ্ৰাপ্ত অংশপত্ৰ বিক্ৰী হ'ল এক _____ কাৰ্যৰ নগদ প্ৰবাহ।
- উৎপাদনৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি হ'লে প্ৰতি গোটৰ স্থিৰ ব্যয় _____।
- পৰিবৰ্তনশীল বাজেট হ'ল এক _____ বাজেট।

(b) সাঁচা নে মিছা লিখা/খালী ঠাই পূৰ কৰা : 1×4=4

- পৰিচালনা হিচাপকৰণ আৰু আৰ্থিক হিচাপকৰণ একে।
- বিক্ৰী মূল্য নিৰ্ভৰ কৰে প্ৰান্তিক ব্যয় + অবদানৰ ওপৰত।
- _____ বাজেট হ'ল সকলো কৰ্মভিত্তিক বাজেটৰ সাৰাংশ।
- হিচাপকৰণৰ _____ নং মানদণ্ড নগদ প্ৰবাহ বিবৃতিৰ লগত জড়িত।

2. তলত দিয়াবোৰৰ যি কোনো চাৰিটাৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা :

4×4=16

- পৰিচালনা হিচাপকৰণৰ উদ্দেশ্য
- পৰিবৰ্তনশীল বাজেট

(c) কৰ্মপ্ৰক্ৰিয়াৰ পৰা পুঁজি

(d) লাভালাভ সমতা স্তৰৰ বিশ্লেষণ

(e) পুঁজিৰ উৎস আৰু প্ৰয়োগ বিবৃতি

3. (a) পৰিচালনা হিচাপকৰণৰ বৈশিষ্ট্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা। এই
হিচাপকৰণৰ কাৰ্যসমূহ কি কি? $7+7=14$

নাইবা

- (b) পৰিচালনা হিচাপকৰণৰ সংজুলি আৰু কৌশলবোৰ
আলোচনা কৰা। ব্যয় হিচাপকৰণ আৰু পৰিচালনা
হিচাপকৰণৰ মাজত সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা। $8+6=14$

4. (a) (i) নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি মানে কি বুজা? এই বিবৃতি
প্ৰস্তুত কৰাৰ কাৰণবোৰ বুজাই লিখা।
(ii) নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি আৰু পুঁজি প্ৰবাহ বিবৃতিৰ
মাজত পাৰ্থক্য নিকপণ কৰা। $7+7=14$

নাইবা

- (b) বিলায়েন্স লিমিটেডৰ 31 মাৰ্চ, 2023 চন আৰু
31 মাৰ্চ, 2024 চনৰ উদ্ভূত পত্ৰ তলত দিয়া হ'ল।
কোম্পানীৰ বাবে এক নগদ প্ৰবাহ বিবৃতি প্ৰস্তুত কৰা : 14

উদ্ভূত পত্ৰ

মূলধন আৰু ঋণ	31.03.2023	31.03.2024
	(টকা)	(টকা)
সমাংশ অংশ মূলধন	2,00,000	1,50,000
অগ্ৰাধিকাৰযুক্ত অংশ মূলধন	35,000	50,000
অংশ অধিহাৰ পুঁজি সঞ্চয়	30,000	—

মূলধন আৰু ঋণ	31.03.2023	31.03.2024
	(টকা)	(টকা)
বাহি হিচাপ	38,500	(5,000)
15% ঋণপত্ৰ	1,25,000	1,00,000
ব্যৱসায়িক পাওনাদাৰ	55,000	25,000
অৱক্ষয়ৰ ব্যৱস্থা	24,000	15,000
সন্দেহজনক দেনাৰ ব্যৱস্থা	8,000	5,000
	<u>5,15,500</u>	<u>3,40,000</u>
সম্পত্তি		
স্থায়ী সম্পত্তি	2,50,000	1,00,000
বিনিয়োগ	22,500	20,000
ঋণপত্ৰৰ বাট্টা	8,000	10,000
মজুত পণ্য	1,00,000	75,000
প্ৰাপ্য বিল	25,000	85,000
বেংকৰ নগদ	<u>1,10,000</u>	<u>50,000</u>
	<u>5,15,500</u>	<u>3,40,000</u>

অতিৰিক্ত তথ্য :

- (i) বছৰটোত লাভাংশ প্ৰদান কৰা হ'ল 18,000 টকা
(ii) 5,000 টকা ব্যয়ৰ বিনিয়োগ 30% লাভত বিক্ৰী
কৰা হ'ল
(iii) 10,000 টকা ব্যয়ৰ স্থায়ী সম্পত্তি (অৱক্ষয়
ব্যৱস্থা 4,000 টকাৰ), 8,500 টকাত বিক্ৰী কৰা
হ'ল
(iv) 1 আগষ্ট, 2023ত 50,000 টকাৰ অতিৰিক্ত
ঋণপত্ৰ সমহাৰত বিলিকৃত কৰা হ'ল
(v) ঋণপত্ৰৰ ওপৰত সুত নিয়মীয়াকৈ দি থকা হৈছে

5. (a) প্রান্তিক ব্যয়কৰণ আৰু শোহন ব্যয়কৰণৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা। প্রান্তিক ব্যয়কৰণৰ সীমাবদ্ধতাবোৰ দেখুওৱা।

$$8+6=14$$

নাইবা

- (b) তলত দিয়া তথ্যবোৰৰ পৰা নিৰ্ণয় কৰি দেখুওৱা—

- (i) লাভ-আয়তনৰ অনুপাত;
(ii) লাভালাভ সমতাৰ বিন্দু;
(iii) নিৰাপত্তাৰ সীমান্তৰ;
(iv) বিক্ৰীমূল্য যদি প্রতি গোটত 90 টকালৈ কমি যায়, নিৰাপত্তাৰ সীমান্তৰ কিমান কমিব :

14

(টকা)

মুঠ বিক্ৰী	3,60,000
প্রতি গোটৰ বিক্ৰীমূল্য	100
চলিত ব্যয় প্রতি গোটত	60
স্থিৰ ব্যয়	1,20,000

6. (a) এটা বৃহৎ ব্যৱসায় প্রতিষ্ঠানে প্রস্তুত কৰা বিভিন্ন বাজেটবোৰ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। বাজেট মেনুৱেল সম্পৰ্কে টোকা লিখা।

$$8+6=14$$

নাইবা

- (b) এটা কোম্পানীয়ে 1 এপ্রিল, 2024 তাৰিখত 32,000 টকা নগদ ধন থকাটো আশা কৰে। কোম্পানীয়ে তোমাক 2024 চনৰ এপ্রিলৰ পৰা জুনলৈকে

তিনি মাহৰ নগদ বাজেট প্রস্তুত কৰিবলৈ কৈছে। তলৰ তথ্যবোৰ দিয়া হ'ল :

14

মাহ	বিক্ৰী (টকা)	ক্রয় (টকা)	মজুৰী (টকা)	খৰচ (টকা)
ফেব্ৰুৱাৰী	70,000	44,000	6,000	5,000
মাৰ্চ	80,000	56,000	9,000	6,000
এপ্রিল	96,000	60,000	9,000	7,000
মে	1,00,000	68,000	11,000	9,000
জুন	1,20,000	62,000	14,000	9,000

অন্যান্য তথ্য :

- (i) যোগান ধৰোঁতাই দিয়া বাকীৰ সময় হ'ল 2 মাহ
(ii) বিক্ৰীৰ 25% নগদ টকাত হয়, আৰু গ্ৰাহকক 1 মাহৰ বাকী দিয়া হয়
(iii) মজুৰী আৰু খৰচ প্রদানত 1 মাহ সময় লোৱা হয়
(iv) জুন মাহ, 2024ত 28,000 টকা আয়কৰ দিব লগীয়া হয়

***